2e Jaar. — N° 50 5 Centiem Dinsdag 20 Februari 1917

NIEUWE GAZET VAN GENT

Abonnementsprijzen : Per maand : 1.50. — Per 3 maand : 4.25. — Weekabonnementen voor Groot-Gent, ten huize besteld : 0.35 — Aankondigingen per regel : 0.50 — Doodsbericht : 5.— — Kleine aankondigingen, per 5 regels, minimum : 0.50

VERSCHIJNT DAGELIJKS

Beheer en Redaktie : Baudeloostraat, 19, Gent

Uitgegeven onder hoofdredaktie van Fr. Primo. Verantwoordelijk voor den aankondigingsdienst " Agentschap Record ". — Gedrukt op de pers der Drukkerij, Sam. Ven., " Mercurius " bestuurder : Ach. De Seyn.

Belgische en Italiaansche Socialisten

Er komt zich een aardig verschijnsel voor te doen : België's geestelijke expansiepogingen zijn onlangs op een weerstand gestuit.... in Italië.

Men weet, dat sinds het uitbreken van den oorlog, en vooral sinds de Belgische regeering zich in Le Hâvre heeft vastgezet, er een commissie schijnt te bestaan van vakmannen in de redenaarskuust, die wijd en zijd de wereld door trekken om bij de bevolkingen van de landen strijdende voor de Entente en ook bij de onzijdigen, stemming te maken ten voordeele van België. Er is niets op af te dingen; in een ernstige handelszaak zijn reklame-artikelen noodzakelijk.

België's regeering beschikt dus over een schaar verkleefde redenaars en voordrachtgevere die alom sympathie en medegevoelen gaat opwekken; onder hen zijn Maurice Maeterlinck, die onlangs in Spanje optrad of liever wou optreden; Jules Destrée die, tusschen haakjes, een kolfje naar zijne had had : hij houdt zooveel van reizen — gansch het noorden van Italië bereisde; wijlen Emiel Verhaeren die zoogezegd " in dienst » aan zijnen dood is gekomen en eerlang de Skandinavische landen moest doortrekken; Kamiel Huysmans in Holland; pater Rutten die kort geleden uit Amerika terugkeerde; Standaert, die bij de klacht der onder het juk zuchtende Transvaalers, België's klacht moest laten meeklinken... enz., enz. Kortom, er wordt veel gepraat tegenwoordig. Naar de berichten luiden is er overal veel geestdrift en slaagt het werk uitstekend.

Alleen in Transvaal schijnt men hier en daar nog al gereserveerd te zijn geweest, zoo men aan het verslag van Standaert en zijn metgezel geloof mag hechten, en onlangs in Italië is het fiasco geweest.

Daar was heen gezonden de heer *Gaspar*, sekretaris van de socialistische federatie der Belgische metaalbewerkers, om bij de Italiaansche socialisten het vaderlandsche werk te verrichten.

Alles liet veronderstellen dat ook in Italië, evenals in andere bevriende of onzijdige landen, België's woordvoerders met huldebetoon en met bewonderingsblijken zouden worden ontvangen.

Geenszins. De heer Gaspar schijnt daar een treurige boodschap te hebben vervuld; dit blijkt uit een schrijven aan Le XXe Siècle uit Rome, van de hand van zekeren *Bruzio Romano*.

Men had het recht te denken, zegt Bruzio Romano, dat de oproep van de Belgische werkliedenpartij geen enkele Italiaansche socialistische fraktie ongevoelig zou hebben gelaten.

Nauwelijks aangekomen, kon M. Gaspar vaststellen dat er niets van aan is. De leiders der officieele socialistische partij als M. M. Turati en Treves ontvingen hem uiterst koel en hij besefte er dadelijk de beteekenis van, wanneer hij vernam dat de Avanti die voortgaat het gaan te zijn van de officieele socialistische partij, alkaf geweigerd had de oproep der Belgische werklieden aan de arbeiders der andere landen op te nemen, onder voorwendsel dat deze oproep slechts het werk is van de Belgische regeering.

M. Gaspar protesteerde krachtdadig tegen deze leugen en daagde de Avanti uit te bewijzen wat zij beweerde. Hierop antwoordde het socialistisch blad van Italië bovendien dat M. Gaspar zelf slechts een agent was van de Belgische regeering.

Dit inderdaad, zooals blijkt uit de correspondentie van Le XXe Siècle, de komst van den heer Gaspar in de Italiaansche socialistische middens beroering moet hebben verwekt, bewijst anderzijds volgend stuk uit een artikel van het Italiaansch blad Corriere della Sera; De komst in Italië van den Belgischen socialist Gaspar, schrijft het Milaneesch blad, heeft aanleiding gegeven tot eene zeer eigenaardige polemiek. De hooge waardigheidsbekleeders van de officieele socialistische partij hebben Gaspar niet willen ontvangen. Zijn brieven droegen nochtans het handteeken van Vandervelde, die waarschijnlijk niet socialistisch genoeg is voor de socialisten van Italië. De komst van Gaspar was voorafgegaan door een oproep der Belgische socialisten aan het proletariaat van de beschaafde wereld, oproep die, naar het schijnt, krioelde van ketterijen. De socialistische hervormers zeggen dat Gaspar een waarachtige socialist is, die in werkelijkheid spreekt uit naam van zijn Belgische broeders. De officieele socialisten beschuldigen Gespar er van, gelast te zijn door de Belgische regeering en door koning Albert om Italië te bewerken !

Popolo d'Italia, het orgaan der socialistische minderheidsfraktie die voor tusschenkomst was in den oorlog, heeft over de conferenties die M. Gaspar te Milaan, Turijn en Ravenne heeft gehouden, uitvoerige verslagen laten verschijnen. In aansluiting hiermee lieten Duitsche bladen enkele weken geleden doorschemeren, dat de Avanti hieromtrent slechts zeer erg gecensureerde stukken had kunnen brengen.

ALS WIJ DOODEN ONTWAKEN

van

Henrik IBSEN

Beschouwing naar aanleiding der opvoering in den Nederl. Schouwburg, Donderdag aanstaande.

Een mensch die poogt den stroom van zijn tijd te volgen naar aan den anderen kant door zijn bezigheden in het historische geworpen wordt, staan eigenaardige verrassingen te wachten. Terwijl ik mijn best doe de Moraliteiten en Spelen van Zinne uit de zestiende eeuw te begrijpen en begrijpelijk te maken, vliegt mij het laatste drama van Ibsen op mijn schrijftafel met de mededeeling, dat het eerdaags hier zal worden opgevoerd.

Tegenstellingen plegen elkaar te ontmoeten. Als boeken bijten konden zouden het deeltje Ibsen en " De Spiegel der Zaligheid van Elkerlijk » die nu vreedzaam te zamen liggen, malkander zeker niet ongeschonden laten en toch is de tijd misschien niet ver, dat een en de zelfde lezer over beide Spelen een niet al te verschillend oordeel vellen zal.

Wonderlijk schijnen ons die Moraliteiten. Wat hebben wij aan die vleesch geworden abstracties, hetzij nu dat zij " Het Goed », " Deugd » of " Kennis », hetzij zij " Zondig Bekoren », IJdel glorie » of " Schriftuurlijke Troost » heeten ? Zij schijnen ons een onverteerbaar mengsel van allegorie en werkelijkheid, van alledaagschheid en symboliek. Wij stellen ons de driften en drijfveeren der menschen niet meer persoonlijk voor, wij willen ze uit het geschieden, uit het handelen leeren kennen. Ware het ons doel niet, den tijd waarin ze werden vertoond nauwkeurig te begrijpen, wij zouden ze spoedig als kinderlijk en ouderwetsch uit de hand leggen.

Maar is het nieuwe Noordsche spel, in zijne soort, niet even wonderlijk ? Wat in de Moraliteit te veel is, is hier te weinig. De personen die wij op de planken zien, de handeling die er voorvalt schijnt iets als het midden van een ster, naar alle kanten gaan de stralen uit. Waarheen ? Naar het verleden, de toekomst, het onbekende; zoo gij wilt, naar de hel en den hemel, in ieder geval daarheen, waar ons begrijpen ophoudt en ons raden begint. Wat wij zien gebeuren is slechts een zeer klein gedeelte van dat wat wij tastend vermoeden, het is als een ruit met ijsbloemen, waardoor wij met moeite pogen te zien wat er achter ligt.

De inhoud ? Wat beteekent de inhoud ? De beeldhouwer Rubek, die nadat een groot kunstwerk hem beroemd en rijk maakte, niet veel anders meer wist te maken dan bustes van vermogende heeren en dames, is met zijn jonge vrouw Maja op reis. Op een badplaats aan de kust ontmoet hij de vrouw, die hij er eens toe bracht hem als model voor dat ééne geweldige werk te dienen en die hij daarna uit het oog verloor. Zij is ziek; een zwarte zuster volgt haar als een schaduw. Het echtpaar maakt kennis met een berenjager Ulfheim, ongelikt als zijn geliefkoosd wilde. In het tweede bedrijf zien wij het echtpaar uit elkaar drijven, zonder veel twist, zonder veel hartstocht, de man naar Irene, die hem eenmaal model was, de vrouw naar den ruwen, gezonden gezel. Beide paren willen naar het gebergte, beide paren ontmoeten elkaar in het gebergte, maar terwijl Maja en Ulfheim het moeilijke pad naar de bewoonde wereld terug vinden en jodelend door den nevel trekken, vermorzelt een lawine de twee anderen.

Dat is alles — en het is eigenlijk niets. Want al de daden en gevoelens, die het lot van den kunstenaar Rubek bepalen, liggen achter en voor het stuk. Wij krijgen ze niet te zien, wij moeten ze voelend ontraadselen. Ook Hamlet's Karacter is gevestigd, zijn lot beslist voor het drama *Hamlet* begint, maar toch wordt ons zijn geheele geschiedenis voor oogen gevoerd. Van het oogenblik af waar hij door de geestverschijning van zijn vader het verleden kent, met het verleden rekening te houden heeft, toont de dichter ons iedere daad, ieder gevoel dat naar een noodzakelijke ontknooping moeten voeren. Niet aldus bij Ibsen, zijn geheele stuk is niet anders dan de laatste akte van een nog grooter stuk, dat wij niet gezien hebben. Terwijl wij toekijken dwaalt onze herinnering naar een verleden dat wij niet beleefden.

Irene was Rubek's model en niets meer. Zij *kon* niets meer zijn, want hij was in dien tijd enkel kunstenaar, zij *wilde* niets meer zijn, want zijn kunstwerk was ook haar levensdoel : in dit kunstwerk zou haar gestalte eeuwig bestaan. Het kunstwerk was het kind uit dit onvoldoende huwelijk. En toch is dit voor twee levende menschen niet genoeg geweest. " Indien gij mij anders dan als uw model behandeld hadt zou ik u gedood hebben, maar ik haatte u daar gij mij nooit anders dan als uw model behandeld hebt ». Zoo ongeveer is Irenes formule; die van Rubek luidt : " daar ik geheel en al kunstenaar was, is het mij gelukt in u niets anders te zien dan mijn model, maar mijn leven als mensch is juist hierdoor mislukt ».

Voorwaar, een gekompliceerd probleem van liefde en strijd, wel de moeite waard het in een drama te vertoonen. Maar dat is juist wat de dichter Ibsen niet wil. Wat hij ons laat zien is het late berouw over al deze tegenstrijdigheden en dan... de poging, dit onherroepelijke verleden in te halen. Zulke poging pleegt het noodlot, niet geheel ten onrechte, met een lawine te beloonen.

Groot is de afstand tusschen de eerstelingen van Ibsen's kunst en deze late vrucht van zijn ouderdom. Wanneer wij Rubek zien, dan schiet ons Peer Gynt te binnen, de knaap van de daad zonder overleg. Daar was alles handeling, handeling vaak zonder grond, zonder doel, daden van een door dooiweer gezwollen beek in de bergen, die over rotsen springt, bruggen breekt, menschen verslindt, maar nooit en nergens weet wat zij wil. Hier de daadlooze eindschakel van een ketting wier begin onzichtbaar blijft, het doodelijk slot van een ziekte waarvoor de kiem reeds voor de geboorte gelegd was.

En even groot is de kloof die den prozaschrijver van *Als wij dooden ontwaken* van den dichter van " *Peer Gynt* » scheidt. Dit leven werd begonnen met een wild en vermetel zoeken naar een dichterlijk dramatischen vorm, het eindigde met een bitter geresigneerde glimlach en een berusten in de vormloosheid van het ontaarde fransche prozastuk. De kunstenaar, die in zijn jeugd een tooneel gezocht had waarop zijn stoute en bonte verbeeldingen zouden kunnen spelen, had er in de werkelijkheid geen gevonden, en ook geen kunnen scheppen. Nu moest hij erin berusten dat zijn drama's zich in zijn eigen hoofd afspeelden. Toeschouwers ? ach, hij wist wat zij tegenwoordig waard zijn; de beste, de eenige toeschouwer, was hij zelf. Ibsen, die eenmaal gedroomd had dat de planken " de wereld beteekenen » schreef ten slotte voor Ibsen zelf.

De laatste tooneelaanwijzing uit dit laatste stuk heet :

" *Plotseling hoort men een donderend geraas van den kant van het sneeuwveld. Een lawine glijdt en stort in razende vaart naar beneden. Men ziet onduidelijk hoe Rubek en Irene door de sneeuwmassa worden meegesleept en erin begraven worden.* »

Geen tooneel op aarde, met alle machines die een spitsvondige moderne geest kan uitvinden, zal dit ooit kunnen opvoeren. Om het voor te stellen, hebben wij alleen onze phantasie. Maar als wij onze verbeelding eenmaal in beweging gebracht hebben, zou het wel eens kunnen gebeuren dat wij in het bovenstaande citaat de namen " Rubek en Irene » uitwischten en er den naam " Henrik Ibsen » voor in de plaats zetten.

Prof. André Jolles.

Wetenschappen

Een Instituut voor Psychiatrie

Te München zal eerlang een onderzoeksinstituut worden opgericht voor psychiatrie. Koning Ludwig stelt een kapitaal ter beschikking van 1,700,000 mark voor de opsporingen naar het wezen der geestesziekten als voor de middelen ter voorkoming, bestdijding en heeling.

Zoet worden der Aardappelen bij lage Temperatuur

Aardappelknollen zijn samengesteld uit eene zeer groote hoeveelheid zetmeel. Zetmeel heeft de eigenschap zich zeer gemakkelijk om te zetten in suiker; door deze eigenschap van zetmeel wordt de fabrikatie van genever uit graangewassen en aardappelen mogelijk. Als men aardappelen uitgedaan en gedurende een winter bewaard heeft, bestadigt men dat de aardappelen aan gewicht verloren hebben, door dat de geheele inhoud aan zetmeel verminderd is. De oorzaak hiervan is de volgende. De knollen zetten gedurig zetmeel om in suiker, die op hare beurt, door de ingeademde zuurstof der lucht, weder omgezet wordt in koolzuur en water die bij de ademhaling de knol verlaten (de aardappel ademt nog voortdurend).

Bij gewone temperatuur wordt al het in suiker vervormde zetmeel door de ademhaling dus omgezet. Van zoohaast de temperatur daalt onder vriespunt vertraagt de ademhaling, terwijl de suikervorming dezelfde blijft, zoodat niet al de suiker weg kan, dus in de aardappel blijft en hem eene zoete smaak geeft. Op 2 à 3° onder vriespunt bevriezen de aardappelen en op 4 à 5° houdt de ademhaling bijna op. Hieruit valt te besluiten dat aardappelen, welke niet bevrozen maar lang aan een temperatuur van bijv. 1° onder vriespunt blootgesteld geweest zijn, dezelfde zoete smaak zullen hebben als bevrozene. Indien de temperatuur stijgt tot 10° à 20° boven vriespunt, wordt de ademhaling sneller zoodat er meer suiker kan ontleed worden dan er door de suikervorming los komt, en er alsdan van de in overvloed zijnde suiker verbruikt wordt.

Hieruit volgt dat om zoet geworden aardappelen hunnen zoeten smaak te ontnemen, het zal volstaan de aardappels eerst in koudwater te ontdooien en ze daarna op eene plaats te brengen waar 15° tot 20° warmte heerscht, en dit gedurende 24-48 uren naarmate ze lang of min lang aan eene lage temperatuur blootgesteld zijn geweest. De aangegeven middeltjes, van gedurende 10 minuten de aardappels in warm water te brengen, of er kokend water over te gieten kunnen niet afdoende zijn, gezien op zulk een klein tijdsverloop het te veel aan suiker door de ingeademde zuurstof der lucht niet kan opgelost worden.

Algemeen Overzicht

Het Japansch Parlement

Toen graaf Okuma in Oktober laatstleden als minister-president aftrad en vervangen werd door veldmaarschalk Terautchi verwachtte men van dezen laatste die bekend staat als een zeer doordrijvend man, eene scherpere en strengere politiek inzake China en een vooruitstrevend optreden in de binnenlandsche aangelegenheden.

Op eene vergadering met de voorzitters der verschillige provinties van het Rijk die op 10 dezer gehouden werd heeft Terautchi eene rede gehouden die algemeen opzien heeft verwekt en die best zou kunnen leiden tot het aftreden van Terautchi. Hij zou namelijk over de werkzaamheden van het Parlement op zoo geringschattenden toon gesproken hebben dat al de partijen die in dat lichaam vertegenwoordigd zijn zich getroffen achten. Ten andere zou Terautchi in zijne rede blijk hebben gegeven van niet zoo vooruitstrevend te zijn als men verwacht had en zou bij eerder als reaktionnair hebben gesproken. Er wordt verwacht dat nieuwe kiezingen voor het parlement zullen plaats hebben.

De Toestand in Frankrijk

Er is niet goed wijs te worden uit al de berichen die over de toestanden in Frankrijk worden gepubliceerd. Sommige bladen verklaren dat het niet zoo slecht gaat als wordt beweerd, anderen zeggen dat men niet eens alles weet noch zeggen mag, berichten van private zijde die over Zwitserland het buitenland bereiken laten vermoeden dat de ekonomische toestand van Frankrijk zeker niet rooskleurig is te noemen. Een Parijzer blad dat eerder onder den invloed staat der regeering namelijk Le Journal, schrijft het volgende naar aanleiding van de nieuw ingevoerde beperkingsmaatregelen.

In Frankrijk ontbreekt er niets anders dan steenkool, suiker, spiritus, petroleum, melk, boter en eieren. Dat Duitschland geblokkeerd is zal wel waar zijn maar evenmin valt te loochenen dat Frankrijk dat ook is. De duikbooten en groote slagschepen met dewelke Frankrijk zichzelf blokkeert zijn : zorgeloosheid, gebrek aan samenhang, jemenfoutisme en onbekwaamheid. In Frankrijk organiseert men den hongersnood terwijl de Franschen denken en verwachten dat men bezig is met de organiseering van de verzorging met levensbehoeften van het land.

Het Weer van Maandag

Thermometerstand :

'S NACHTS — laagste stand : 1° Cg.

'S MIDDAGS — hoogste stand : 3° Cg.

Barometerstand :

HEDEN MORGEN : 775 (schoon weder).

WINDRICHTING : Noord-Oost.

Zon en Maan :

ZONSOPGANG : 7.48 u.

ZONSONDERGANG : 6.05 u.

Aanduiding v. d. Maanstanden :

NIEUWE MAAN : 21 Februari.

EERSTE KWARTIER : 28 Februari.

Het Russische kabinet

Onder de verschillende geruchten die dagelijks door de Petersburger pers worden openbaar gemaakt is er een dat met hardnekkigheid opduikt en dat op zekeren grond schijnt te berusten, namelijk dat van het aanstaande aftreden van Galitzin als minister-president. De huidige minister van buitenland Pokrowski zou zijn opvolger worden. Sasonoff de vroegere eerste minister die nu tot Russisch gezant te Londen is benoemd maar die tot nog toe voor ongekende redenen niet is vertrokken, zou weer optreden in het kabinet en wel als minister van buitenland. Van Protopopoff wordt maar zeer weinig meer gesproken en men vermoedt dat hij uit de regeering zal verdwijnen daar hij in alle partijen vijanden telt.

Lithauen en Rusland

Na Polen komen de Lithauers ook op voor de stichting van een zelfstandig Lithauen. Bij zijn laatste bezoek te Moskau zou Miljukow ook afgevaardigden hebben ontvangen van de Lithausche kolonie aldaar die er op aandrongen dat de Kadettenpartij in den eerstvolgenden zittijd der Doema een voorstel zou neerleggen dat de stichting van eenen zelfstandigen Staat Lithauen zou voorzien. Naar berichten uit Petersburg melden heeft de Kadettenpartij zich ernstig met het vraagstuk bezig gehouden en is zij tot het besluit gekomen dat aan de Lithauers der kolonie te Moskau zal worden geantwoord dat dergelijke vraagstukken niet behooren tot het programma der Kadettenpartij.

Hoewel de Letten het waarschijnlijk niet bij deze eerste poging zullen laten is er weinig kans dat zij tot een goeden uitslag komen nu zij door de sterkste Russische partij op die wijze worden afgescheept.

Onzekere Politiek in Rusland

Volgens berichten uit Petersburg die door uitlatingen van Engelsche en Fransche bladen worden bevestigd, heerscht in de leidende potitieke kringen van Rusland de grootste onzekerheid en verwarring.

Dagelijks brengen de Russische bladen allerlei berichten over aanstaande veranderingen in de regeering, berichten die dan den volgenden dag door andere worden tegengesproken en weerlegd. De bladen moeten dikwijls aan hunne lezers uitleggingen geven over deze tegenstrijdige berichten en dan wordt gewoonlijk gezegd dat de berichten afkomstig zijn van leidende politieke personen. Dit bewijst dat er in de innerlijke politiek van Rusland iets onzekers en onvast is. Blijkbaar worden achter de politieke schermen heftige gevechten geleverd.

In parlementaire kringen heerscht eene buitengewone beweging en spanning. Verscheidene leden der Doema zijn even onverwacht als plotseling te Petersburg geroepen geworden, onder andere Miljukow, die volgens vroegere berichten aangehouden geweest is. De aanhouding van elf leden der socialistische partij wordt in liberale en vooruitstrevende kringen aanzien als een zet der regeering, die bij de aanstaande heropening van de Doema — 27 Februari — tegenover den vooruitstrevenden blok en de uiterste linkerzijde scherp wil optreden en deze frakties wil intimideeren.

De Zweedsche Socialisten

In de Zweedsche socialistische partij is eene opmerkenswaardige gebeurtenis voorgekomen. Drie der gunstigst gekende leiders Yngve Larsen, Otto Faerte en Gustaf Steffen zijn uit de partij gesloten geworden wegens Duitschgezindheid. De algemeene leider der partij Branting is, zooals bekend, een zeer groote vriend der Entente. Naar aanleiding van eene ondervraging in het parlement over de kwestie der Russische bewapeningen op Aaland door Steffen van de regeering afgenomen, had Branting de uitsluiting van Steffen en van twee overigen voorgesteld, eene kommissie gelast met het onderzoek in deze zaak besliste dat het optreden van Branting tegen Steffen en genooten niet gegrond was en wees het voorstel van uitsluiting af. Niettemin wist Branting al zijn invloed te gebruiken om op het algemeen partijcongres dat op dit oogenblik te Stockholm wordt gehouden, de uitsluiting der drie genoemden te doen stemmen. Het is begrijpelijk dat deze gebeurtenis niet zonder invloed zal blijven op de en, stappen aan te wenden ter bevrijding van burgerlijke geïnterneerden en voor den tijd na den oorlog den opbouw der internationale verdragen op gebied van arbeidersonderstand en sociale verzekering voor te bereiden. Naar vernomen wordt hebben aangehoorigen der Ententelanden aan dit kongres niet deelgenomen. Er waren slechts veertig afgevaardigden uit de landen der middenmachten en der neutralen op het kongres vertegenwoordigd.

Het Amerikaansche Kabinet

Naar de Herald verneemt, is de Amerikaansche regeering van plan een zetel in het kabinet aan te bieden

aan den vroegeren minister van Oorlog Garrison en een aan generaal Leonard Wood, die sedert twee jaar ijverig er voor werkt een territoriaal leger van 250.000 man op de been te brengen.

De aanstaande Italiaansche Kamerzitting

Naar het Berl. Tag. uit Lugano verneemt, voorziet de Stampa, dat de Italiaansche Kamer, waarvan de heropening tegen het einde van de maand zal plaats hebben, van verschillende zijden, dus niet alleen van socialistische zijde, scherpe kritiek zal uitoefenen op de verpleging en de levensmiddelenpolitiek van de regeering, zoomede op de gebrekkige hulpverleening van de koloniën aan het moederland. Voorts zal de regeering over den treurigen toestand van den landbouw, tengevolge van het gebrek aan arbeiders, heel onaangename dingen te hooren krijgen, terwijl ook zekere onderwerpen over de binnenlandsche politiek besproken zullen worden. In ieder geval acht men den val van het ministerie onwaarschijnlijk.

De toestand in Finland

De Voss. Ztg. ontleent aan Berlingske Tidende het bericht uit Haparanda, dat het nijpende gebrek aan graan en andere voorname levensmiddelen, dat reeds geruimen tijd in Finland heerscht, thans gevaarlijke vormen begint aan te nemen. De Vereeniging van Exporteurs van Leveusmiddelen in Finland heeft medegedeeld, dat het haar niet mogelijk is voldoende voorraad van broodkoren te krijgen en dat de aanwezige voorraden voldoende zullen zijn voor hoogstens twee maanden. Ter afwending van den dreigenden hongersnood worden strenge bezuinigingsmaatregelen in verbinding met vergemakkelijking van vervoer en verhoogde maximumprijzen voorgesteld.

In de Russische politiek

Uit Rusland kwam het bericht dat Sasanof nog niet naar Londen zal vertrekken om den post van gezant te gaan bekleeden, doch tot Paschen in Petrograd zal blijven en daar deel zal nemen èn aan de zittingen van den Rijksraad èn aan die der Commissie voor Poolsche aangelegenheden. Men zou hier de vraag kunnen stellen : Is dat niet een uitwerking der conferentie der geallieerden te Petrograd ? Hebben Milner en Doumergue misschien gedaan gekregen wat Buchanan, ondanks diens krachtigen steun aan de Russische bestrijders der « duistere machten in Ruslaud » gegeven, niet vermocht ?

De Ver. Staten en de Donaumonarchie

Uit Weenen wordt aan het Berl. Tag. geseind, dat de ambassadeur graaf Tarnowsky tot dusver nog geen gelegenheid heeft gehad om zijn eerste bezoek in het Witte Huis te brengen. De diplomatieke toestand tusschen Oostenrijk-Hongarije en Amerika is stationair, er worden geen onderhandelingen gevoerd tusschen Weenen en Washington. De verdere ontwikkeling der dingen, die men te Weenen nog altijd met groote kalmte tegemoet ziet, hangt af van de besluiten die Wilson neemt en waarnaar Oostenrijk zijn houding zal richten.

De beslissing van de Amerikaansche regeering om de bewapening van Amerikaansche handelsschepen toe te laten wordt zeer bedenkelijk geacht. Daarmede wordt aan de bevelhebbers der duikbooten de laatste kans ontnomen om Amerikaansche schepen, die zij als onbewapend beschouwen, daar waar de omstandigheden het toelaten misschien toch nog te vergunnen bemanning en passagiers te bergen, want het besluit der Amerikaansche regeering doet het laatste onderscheid vervallen tusschen bewapende Engelsche stoomschepen, die reeds sedert langen tijd onder Amerikaansche vlag varen, en schepen die werkelijk van Amerikaansche nationaliteit zijn. Het is natuurlijk dat dientengevolge de kans van een oorlog tusschen Duitschland en Amerika grooter is geworden, en dat in verband hiermede de toekomst der betrekkingen tusschen Amerika en de Donaumonarchie ook meer sceptisch beoordeeld wordt.

De Kiesrechthervorming in Duitschland

De Pruisische landdag is over de kiesrechthervorming nog niet uitgepraat. Donderdag hebben de sociaal democraat Leinert en de vrijzinnige Cassel de door minister Loebell aangekondigde behandeling dier kwestie na den oorlog bestreden. Zij verlangden met allen nadruk dat de regeering den Landdag de grondtrekken der hervorming zoodra mogelijk en nog tijdens den oorlog zou voorleggen.

Het Socialistisch Congres te Parijs

De Secolo verneemt uit Parijs dat het bij het socialistisch congres van de geallieerden, in 't midden van Maart te Parijs belegd, heet zal toegaan, daar de minderheden uit de in aanmerking komende partijen, er ruim vertegenwoordigd zullen zijn. Frankrijk en Engeland zullen er elk 20, Italië 15 stemmen uitbrengen. Van de Italiaansche vertegenwoordigers behooren er ten minste 25 tot de pacifistische richting. De correspondent van de Secolo betreurt het, dat de hervormingsgezinde socialisten uit Italië van het congres uitgesloten zijn, daar zoodoende alleen de partijen, die tegen den oorlog zijn, aan het woord zullen komen.

Servië en Oostenrijk

Baron Burian, de gemeenschappelijke minister van financiën in Oostenrijk-Hongarije, heeft zich, na eenigen tijd in Bosnië te hebben vertoefd, over de stemming der bevolking zeer tevreden uitgelaten tegen den berichtgever te Serajevo van de N. Fr. Presse. De Groot-Servische propaganda, die tot het conflict tusschen O.-H. en Servië heeft geleid, zou nooit zoo uittartend zijn opgetreden wanneer het niet zeker ware geweest van Rusland's steun. De minister sprak waardeerend over Sarkotie, het landshoofd van Bosnië, die zich met ijver en talent aan het bestuur des lands wijdt.

Het Militarisme na den Oorlog

De goedgeloovigen die meenden dat na dezen oorlog het militarisme zou uitgediend hebben zullen eens te meer bedrogen uitkomen, te oordeelen naar hetgeen het Russische blad Birschowija Wjodomosti schrijft over de noodzakelijkheid in Rusland het militarisme ook na den oorlog recht te houden. Het blad schrijft namelijk :

Nemen wij aan dat wij Russen den oorlog winnen, zal het dan in Europa tot een duurzamen vrede komen ? Te spreken van een vasten en duurzamen vrede ware even belachelijk als spreken over een nieuw paradijs. De wereldgeschiedenis heeft geleerd dat de oplossing van de vraagstukken, die oprijzen bij de vereffening van oorlogen als de tegenwoordige, zelden of nooit langs vreedzamen weg bekomen wordt.

Het is nog niet lang geleden dat wij voor onze oogen de verdeeling van den Balkan meenden te zullen zien. Nemen wij aan dat deze vraag opgelost wor e, een nieuw vraagstuk rijst op : China. Wij kunnen dit land niet doemen voort te blijven slapen zooals het tot hiertoe deed. Het is niet ongekend dat het sinds lang is begonnen met de herinrichting van zijn leger. Indien China zijne bevolking van een half miljard gaat drillen en bewapenen kunnen wij dan met dit land klaar komen ? Kunnen wij Russen, zelfs als wij dezen oorlog winnen, denken aan eene ontwapening terwijl dit reuzenrijk nog maar begint zich te bewapenen ? En zal het half-Duitsche Amerika zijne wedergeboorte als natie niet door het vaste land doen steunen ? Het zal zeer moeilijk zijn de Europeesche brand te verstikken en zijne vlammen zullen misschien nog in lang niet te blusschen zijn. Wij allen Russen, Franschen en Engelschen weten in welken moeilijken toestand een land geraken kan dat niet op den oorlog is voorbereid. Door alle Haagsche, Parijzer of Berlijnsche conventies zullen wij Amerika, China noch Japan kunnen dwingen tot ontwapening.

Dit moet men nu begrijpen en men moet zich niet met valsche hoop in slaap wiegen. Wij moeten er ons op voorbereiden dat de toekomst ons nieuwe zware uitgaven zal opleggen voor de legers.

Verder betoont het blad dat de legers der toekomst op geheel andere grondslagen zullen ingericht zijn dan ze tot nog toe waren en dat er veel meer behoeften zullen te vervullen zijn.

Al de nieuwe takken der krijgskunde die in dezen oorlog ontstaan zijn zullen in het vervolg moeten worden ontwikkeld en uitgebreid. Het zal het ware militarismus van de toekomst ziin. Voor dit militarismus moet reeds nu geld worden gespaard, besluit Birschowi'a Wiedomosti.

Spaansche Kamer

In de Spaansche Kamer heeft de voormalige ministerpresident Maura, volgens een telegram uit Madrid aan de Frankf. Ztg. bij de behandeling der economische volmachten, in het bijzonder het wetsontwerp betreffende de scheepvaartvolmachten scherp bestreden en daarbij het kabinet-Romanones hevig aangevallen.

Maura betreurde het, dat het regeeringsontwerp niet voorzag in zekere volmachten voor de landsverdediging. Reeds bij de jongste crisis had nij den koning verklaard, dat de tegenwoordige regeering geen kracht, eensgezindheid en geschiktheid bezat. Toen had de kroon geen vrijheid gehad te besluten.

Romanones protesteerde en zeide, dat de vorst volkomen vrij was geweest in zijn besluit. Al wat de landsverdediging betreft was in de commissie van landsverdiging waartoe ook Maura behoort, onderzocht. Het ministerie was in de door den onzijdigen toestand geboden besluiten eensgezind en kon onder die omstandigheden niet eraan denken zijn ambt neer te leggen. Integendeel rekende het op den steun der openbare meening en de medewerking van het parlement.

Na de rede van Romanones werd het regeeringsontwerp met algemeene stemmen aangenomen.

Duitschland-Amerika

Het Vertrek van Bernstorff

De vroegere Duitsche gezant te Washington graaf Bernstorff heeft zich ingescheept aan boord van den stoomer « Fridrik VIII ». De politie had talrijke maatregelen genomen om alle stoornis te vermijden, daar de belangstelling van de bevolking buitengewoon groot was. Aan de haven wemelde het van politiebedienden die zoo ijverig waren, dat zij den Zwitserschen gezant Dr Ritter bij zijn terugkeer naar de stad als verdacht persoon aanhielden. Nadat hij eenigen tijd nadien was herkend, werd hij met veel verontschuldigingen vrijgesteld.

De « Fridrik VIII » zal luidens een bericht van de New-York World, buiten de Amerikaansche territoriaalwateren tot aan de versperde zeestreek worden begeleid door Engelsche en Fransche schepen.

DE OORLOG

De Fransche legerkommissie der Kamer

De voorzitter der legerkommissie van de Fransche kamer, Maginet, heeft aan eenen medewerker van Le Matin het volgende verklaard over het aanvullen der legerkontingenten :

Het is zeker dat de toestand beter zou kunnen zijn hadde men meer de sterkte der kontingenten in het oog gehouden en in acht genomen.

Wij zouden waarschijnlijk niet voor de moeilijkheden staan die nu zijn opgerezen hadden wij eene legerleiding gehad die zich beter aan de omstandigheden aanpast, en hadden wij, in plaats van ons zoo lang bezig te houden met gedeeltelijke offensieven die niets konden opleveren en toch zoo verschrikkelijk duur te staan komen, eenen werkelijken uitputtingsoorlog gevoerd.

Om de opgerezen moeilijkheden te bestrijden stelt Maginot voor dat scherpe en strengere maatregelen genomen worden tegen de « embusqués » (die zich aan den dienst onttrekken). Niettemin verwacht Maginot niet zeer veel van deze maatregelen want hij doet vooral een beroep op de hulp van de verbondene landen.

Hij zegde namelijk : onze Engelsche vrienden kunnen niet onverschillig blijven tegenover de eischen die onze voortdurende offers voor de gemeenschappelijke zaak noodwendig maken.

Een oordeel van Henderson

Nieuwe Rott. Ct. bericht uit Londen dat de socialistische minister Henderson, in eene rede te Manchester gehouden, het volgende heeft gezegd :

Wij hebben het gevoel dat ons groot volk en zijne dappere verbondenen in de eerstvolgende maanden op eene proef zullen gesteld worden, zooals zij er niet eene hadden te bestaan sedert den eersten slag in dezen oorlog werd geslagen. Ik deel dit gevoel geheel en al.

« Wij moeten minder eten. »

Onder dit opschrift publiceert de Times een artikel, waarin wordt opgekomen voor eene grootere spaarzaamheid die vrijwillig door de Engelsche bevolking zou moeten worden toegepast. Hoewel de oproep van den toeziener der levensmiddelen, Lord Devonport, in de laatste veertien dagen goede vruchten heeft gedragen, schrijft Times, moet er nog veel energischer op de bevolking worden ingewerkt, opdat iedereen overtuigd worde dat elke Engelschman het zijne moet bijdragen. Door een koninklijk besluit wordt aan het ministerie van landbouw het recht toegekend zich ook zonder toestemming van bezitter of pachter den toegang tot een stuk bouwgrond te verschaffen, ingeval dit in het belang is van de volksvoeding.

Volgens een bericht van de Manchester Guardian zal binnenkort in Engeland eene proef worden genomen met de rantsoeneering van de suiker.

Het hoogtepunt van den oorlog

Lord Derby, de Engelsche minister van oorlog, verklaarde in eene meeting te Londen, dat niemand denkt dat het einde van den oorlog gemakkelijk te bereiken is. Duitschland zal ongetwijfeld geweldige pogingen ondernemen, zegde hij, om de overhand te verkrijgen. Het hoogtepunt van den oorlog zal in de eerstvolgende maanden bereikt worden. De Verbondenen zullen sukses hebben, maar zij zullen het zeker niet gemakkelijk hebben om ertoe te geraken.

De Zeeoorlog

Nederland en de duikbootoorlog

De N. Rott. Ct maakt bekend hoeveel schepen aan de Rotterdamsche scheepvaart thuishoorende er door den duikbootoorlog stil liggen : 35 schepen liggen te Rotterdam, 35 in verschillende Engelsche havens, 8 te Londen, 2 te Bergen (Noorw.), 1 te Gibraltar, 10 buiten Europa.

Optellende komt men tot de slotsom dat er niet minder dan ongeveer 318.899 bruto ton Rotterdamsche scheepvaart stil- of opgelegd is.

De Houding der Europeesche Onzijdigen

Naar aanleiding van het bericht uit Genève, aan de Voss. Ztg., als zouden de Europeesche onzijdigen van plan zijn door gemeenschappelijke stappen Duitschland te brengen tot het wijzigen van den duikbootoorlog, zegt de Bund, dat in Zwitserland van dergelijke onderhandelingen niets bekend is. In alle gevallen neemt Zwitserland aan een dergelijke actie niet deel.

De Ophooping in de Amerikaansche Havens

De vertegenwoordigers van dertig groote Amerikaansche spoorwegmaatschappijen hebben besloten het vervoer van goederen voor uitvoer te staken, totdat de huidige ophooping in de oostelijke havens is verminderd, zoo seint Reuter aan eenige bladen. Deze beslissing wordt goedgekeurd door de commissie voor den onderlingen handel tusschen de staten, die op de bijeenkomst verklaarde, dat de onvoldoende gelegenheid tot verzending der goederen en daarnevens de strenge winter en stormen den tegenwoordigen bijna ondragelijken toestand hebben doen ontstaan.

« Batavier II » en « Prins Hendrik » opgebracht

Deze twee Nederlandsche schepen werden voor korten tijd door Duitsche oorlogsbodems als prijs naar eene Vlaamsche haven opgebracht.

Het prijshof te Hamburg heeft nu in die zaak oordeel geveld en verklaard dat het opbrengen dier beide schepen terecht is geschied. Een gedeelte der lading van « Batavier II » zal worden vergoed. De « Prins Hendrik » had waardepapieren aan boord ten bedrage van 5 milioen gulden die allen in beslag zijn genomen.

De vrije vaart in Amerika

Naar het Wolffbureau uit Stockholm meldt, vraagt Aftonbladet waarom de Amerikanen, die zich op het recht van de vrije vaart voor Amerikaansche schepen beroemen, dit niet hebben bewezen door naar Hamburg, Stettin en Triest te varen.

De Amerikanen der Yarrowdale

De medewerker van de New York World in Den Haag meldt dat hij van den staatssekretaris, von den Bussche, vernomen heeft daf het bericht over de vrijstelling van de Amerikaansehe zeelieden die zich aan boord van het gekaapte schip Yarrowdale bevonden nauwkeurig is. Men heeft de Amerikanen vrijgelaten wanneer het bericht is ontvangen dat de bemanningen der Duitsche schepen in Amerikaansche havens ook niet zouden gehinderd worden in hunne vrijheid van beweging.

Nederland is Griekenland niet !

De Nieuwe Rotterdamsche Courant houdt zich eens te meer bezig met de Nederlandsehe schepen die in de Engelsche havens worden teruggehouden.

Het blad wijst erop dat het uitstel waarbinnen de schepen het blokkadegebied moesten verlaten is afgeloopen. Niettemin worden de schepen nog steeds teruggehouden en de Engelsche regeering doet al het mogelijke om de Nederlandsche reeders er toe over te halen hunne schepen in dienst van Engeland te laten varen. Dit zou de reeders eigenlijk wel passen meent de Rotterdammer, want zij zouden er een groote som geld mee verdienen, maar het mag niet zijn dat de Nederlandsche regeering daarmee genoegen neemt want Nederland is geen Griekenland.

Verder wijst het blad er met scherpte op dat Duitschland onmiddellijk tegemoetkomingen heeft gedaan aan Nederland door het verleggen van de grenzen van het versperde gebied terwijl Nederland tot hiertoe van Engelsche zijde niet de minste tegemoetkoming of rechtvaardige behandeling mocht ondervinden.

Gezonken schepen

Londen, 17 Febr. — Lloyds meldt dat het Engelsche stoomschip « Lady Ann » (1016 ton) op eene mijn geloopen en gezonken is. Twee man van de bemanning zijn omgekomen, vijf gewond.

Kristiana, 16 Febr. — Het Noorsche gezantschap, te Londen, heeft aan den Noorschen minister van buitenlandsche zaken geseind, dat het stoomschip « Daluasta » in den ochtend van den 11den Februari in den grond is geboord.

Londen, 17 Febr. — De Engelsche ss. « Marie Leonhardt » (1466 ton), « Marion Dawson » (2300 ton) en « Queenswood » (2701 ton) zijn in den grond geboord. De bemanningen van de « Marion Dawson » en de « Queenswood » zijn gered. Het zeilschip « Friendship » van Brixham en de baggermolen « Leven » zijn in den [illegible] geboord.

Berlijn, 17 Feb. — Ergisteren is gemeld, dat een duikboot schepen van te zamen 35,000 ton bruto in den grond heeft geboord. Daaronder waren de volgende tot nu toe in de pers niet opgegeven schepen : het Engelsche stoomschip « Gravina » (1242 ton) met eene lading zuidvruchten, het Italiaansche zeilschip « Maria » (1082 ton) met koolen naar Londen, en het Zweedsche zeilschip « Hugo Hamilton » (2368 ton) met salpeter.

Onder de andere schepen was een stoomschip van 450 ton met oorlogstuig ter waarde van 60 miljoen aan Egypte, een stoomschip van 8200 ton met stukgoed aan Australië, een zeilschip van 200 ton met mais, een stoomschip van 3000 ton met steenkool naar Frankrijk en een volgestouwde driemaster van 2700 ton met salpeter naar Bordeaux. Achttien gevangenen zijn aangebracht, onder wie vier gezagvoerders.

Verder werden onlangs als tot zinken gebracht opgegeven drie stoomschepen met 9000 ton en zes visschersbooten met 900 ton.

Voorts verdient het de aandacht, dat een reeks uit de Noordzee teruggekeerde duikbooten heeft gemeld, in de Noordzee geen verkeer van koopvaarders te hebben waargenomen.

BUITENLAND

Het relief-werk in België

Hollandsche bladen melden dat de voorraad voedsel voor het « Relief »-werk voor België op 25 millioen dollar geschat wordt. Hij is geborgen in de pakhuizen en in de onderscheiden districten waarin wij werkzaam waren, deze voorraden zijn voor 6 weken voldoende. Zij staan onder toezicht van Belgische autoriteiten, die gemachtigd zijn ze te verdeelen, totdat een andere organisatie de controle overneemt. Het steun-werk behoeft dus niet te worden gestaakt.

Ontploffing van Amerikaansche granaten

Uit Den Haag seint men :

De hier aangekomen Januari-nummers der Iron Age berichten over eene ontploffing, die op 11 Jan. de gebouwen der « *Canadian Car* » en van het « *Joundry Gesschap* », waaronder 40 gebouwen, vernielde. Door het vuur en de ontploffing gingen eenige 100,000 granaten en Hochbrisauz-projectielen, die voor de verzending naar Rusland gereed lagen, verloren. De inwoners uit het omliggende namen de vlucht, toen de ontploffing plaats greep. Het verlies wordt op 17 millioen dollar geschat, waarvan alleen 3 millioen door verzekering gedekt zijn. Het onderzoek bracht aan 't licht, dat eene brandstichting niet uitgesloten is. De gezamentlijke depots waren echter zorgvuldig bewaakt geworden.

De Duitsche belangen in Rusland

De Lok. Anz. verneemt uit Stockholm : De Zweedsche gezant te Petersburg heeft zich belast met het waarnemen der Duitsche belangen in Rusland.

De Nederlandsche Diamantnijverheid

Ten gevolge van den duikbootoorlog is de Nederlandsche diamantnijverheid die sedert den oorlog zoo buitengewoon bloeiend was, bijna geheel stop gezet. Talrijke groote slijperijen hebben hunne werklieden afgedankt. De groote firma *De Granaat* die onlangs 31000 karaat steenen kocht die to-behoorden aan Duitsche firma's en door de Engelsche regeering te Londen werden verkocht heeft eveneens haar bedrijf moeten staken. Verscheidene duizenden diamantbewerkers zijn broodeloos.

Zomertijd in Frankrijk

In Frankrijk wordt een wetsontwerp voorbereid voor de invoering van den zomertijd, ieder jaar te beginnen op den eersten Zondag in April en te eindigen op den laatsten Zondag in September.

Octave Mirbeau †

De gekende Fransche schrijver Octave Mirbeau die meer dan eens met Belgische en ook met Vlaamsche standen heeft ingelaten is overleden in den ouderdom van 67 jaren.

De Canarische eilanden

Parijsche bladen melden uit Madrid, dat het stoppen van het scheepvaartverkeer voor de Canarische eilanden een beklagenswaardigen toestand in het leven heeft geroepen. Op de kaden liggen bananen en tomaten in groote hoeveelheden. Behalve gebrek aan kolen, bestaat er gebrek aan kalk, cement en meststoffen. De toestand is door verergerd door de arbeidscrisis. De volkskeukens verdeelen 6000 rantsoenen.

De toestand in Italië

Messagero bespreekt in een lang artikel de ontrustende kwestie der bevoorrading in Italië. Het verklaart dat het vaststellen van hooge prijzen een noodzakelijke maatregel is. Het oogenblik is nu gekomen, zegt Messagero waarop men de rantsoeneering van verbruiksartikelen heeft door te voeren daar Italië meer rekenen kan op regelmatigen toevoer van levensmiddelen en brandstof. Men moet er zich in Italië van overtuigen dat schap gaan van geven, besluit het blad, dat men als in de belegerde stad leeft.

Tribuna meldt dat de minister van oorlog bevolen dat in alle territoriale legerverbanden de soldaten die met schrijfwerk belast zijn door vrouwen zullen vervangen worden.

De Zomertijd in Duitschland

Volgens verordening van den Bondsraad begint de zomertijd den 16e April 's morgens te 2 uur en eindigt deze 17 September 's middags te 3 uur.

Het tijdstip voor den overgang tot den zomertijd is het oog op de behoeften van het spoorwegverkeer vastgesteld.

Veramolten Monumenten

Naar de N. Fr. Pr. uit Warschau verneemt, is het zich de burgerij aldaar gewend tot de Duitsche overheid met het verzoek het indertijd op het Zieloaya-plein in opdracht van Tsaar Nicolaas opgerichte gedenkteeken van den Russischen generaal Faskiowitsj te verwijderen, aangezien zij hierin eene deemoediging van het Poolsche volk zien. De magistraat heeft aan deze nationale verlangen voldaan en de metalen bestanddeelen van dit monument zullen worden overgedragen aan de oorlogsafdeeling voor grondstoffen, welke overdracht op kosten van de gemeente zal plaats hebben.

BINNENLAND

West-Vlaande

Harelbeke. — *Overlijdens :* Gustaaf Verraeke, bakker, 46 jaar, wed. van Marie Rosseel, hospitaal; Cel. Dujardin, huish., 78 jaar, wed. van Joseph Desimpelaere, Oostwijk ; Petrus Bruneel, waschbleeker, 60 jaar, ongehospitaal; Sophie Depraetere, bijz., 82 jaar, wed. van B. Decraene, Marktstraat ; Marcel Lippens, 3 jaar, Gentstraat ; Ivo Quartier, koopman, 60 jaar. echtg. van Seynaeve, Marktstraat.

Dewyn Maria, huish., 75 jaren, wed. van W[illegible]

Kortrijksteenweg ; De Brouwere Victor, 6 maanden, nieuwe Malvertuitstraat ; Desimpelaere Felix, schiplosser. 72 jaren, echt. van Leonie Vandekerckhove, Benedenstr.; De Rose Jan, schrijnw., 76 jaren. ongeh., Oostheide, 288.

Rumbeke. — Het parket van Kortrijk is alhier Vrijdag namiddag afgestapt om het oudergoek voort te zetten rakende eene vergiftiging gepleegd op de kleine Vermeulen onzer gemeente. Ten einde den gang van het onderzoek niet te belemmeren is het nuttig dat wij over deze zaak die alhier eene groote opschudding verwekt heeft, in geene bijzonderheden treden.

Antwerpen

Antwerpen. — *Begin van brand.* — Gisteren, rond 6 uur, ontstond een begin van brand bij V., wonende Vinkenstraat. De bewoners van het huis konden zelf de vlammen dooven en hoefden aldus de hulp der brandweer niet in te roepen.

— *Vechtersbazen.* — Gisteren avond werd in de Zavelstraat een geregelde vechtpartij tusschen een hoopje schoelies geleverd. Het ging er nogal duchtig toe, tot de politie kwam opdagen en de vechtersbazen de vlucht namen.

Brabant

Brussel. — *Kinderuurtjes.* — Vertelldrs op Donderdag, 22 Februari, te 4 uur.

Ukkel : (341, Steenweg van St. Job) : Mw. A. Sondervorst, leerares.

Brussel : (16, Groote Markt) : Mej. M. Van Driessche, leerares.

Ganshoren : (1, de Rivierenstraat) : Mej. M. Verhuyck, leerares.

— *Bittere teleurstelling.* — Een jonge heer, van de Alexander Bertaudlaan was verliefd geworden op een jong meisje Emerance B... Deze gaf ten laatste toe aan de smeekingen van haar vriend en kwam bij dezen inwonen. Zijn vreugde echter was slechts van korten duur. Toen hij Donderdagavond thuis kwam was het lieve kind verdwenen. Als aandenken had het een beurs medegenomen waarin een som stak van 4.500 frank, alsook een heele boel levensmiddelen. Het « lieve kind » wordt ijverig opgezocht.

— *Nog altijd de Boeg.* — De pompiers van Sint-Gillis werden donderdag ontboden om het water te halen uit de kelderingen van het gebouw der telefooninrichting van den Staat. Een der leidingsbuizen was gebroken en het water had reeds eene hoogte bereikt van één meter vooraleer men er in gelukte het meester te worden en de gebroken leiding te herstellen.

— *Een brandkoffer doorboord.* — Bij M. Philippe Henri zijn gedurende den nacht dieven ingebroken, Ze hebben de brandkoffer doorboord en tien gewone aandeelen van de koolmijnen van Biela gestolen.

— *Nog een huis geplunderd.* — Donderdagmorgen werd de politie verwittigd dat het huis van M. V., rentenier, Ambiorix-square, geplunderd werd. De meubels waren opengebroken en doorzocht in al de kamers. De diefstal is zeer belangrijk, doch kan niet met zekerheid worden bepaald daar M. en Mev. V... in Holland verblijven sedert het begin van den oorlog.

Sint-Gillis. — *Gemeenteraad.* — Na een zitting met gesloten deuren, werd in de openbare zitting van 15 Feb., voor een krediet van 10,000 frank gestemd ten behoeve der terugkeerders. Dit krediet is bestemd om de noodige maatregelen te treffen om de terugkeerders krachtig voedsel te geven, en om de ziekte zooveel mogelijk te keer te gaan.

Zout-Leeuw. — *Ongeval op het ijs.* — Een 30-jarige jongeling van Zout-Leeuw gleed op het « Veen » met zijn fietstoel in sierlijke zwenkingen over den gladen ijsspiegel toen hij in een sloot terecht kwam, waarvan de ijskorst gebroken was. Zijn toestand, werd uiterst gevaarlijk doch daar spoedig hulp opdaagde werd de drenkeling gered.

Thienen. — *Bijna verongelukt.* — Nog steeds ziet men af en toe ongelukken gebeuren door het te vroeg op- en afspringen van een rollenden trein of tram.

Op de lijn van den buurtspoorweg Thienen-Aarschot gebeurde weer bijna een ongeval. De tram reed met normale snelheid toen aan de huizen van Bunsbeek, eene pachteres plots van het plat langs de riggels sprong. Onnoodig te zeggen, dat de dwaze boerin eene vervaarlijke tuimeling maakte en zich vrij erg bezeerde. Zij mag van geluk spreken, want de inzittende reizigers, die te recht een oogenblik van benauwdheid beleefden, verwachtten zich aan de onvermijdelijke vermorzeling der vermetele vrouw.

Henegouwen

Monceau-sur-Sambre. — *Een openbreker van doodkisten.* — Het parket van Charleroi heeft bij den grafdelver Eloy en bij zijn zoon een huiszoeking gedaan en heeft op den zolder een heelen boel planken van alle soorten hout gevonden, die voortkwamen van opengebroken doodkisten. De doodenschenner, die een oud-brigadier van de gendarmerie is, werd niet meer teruggezien. Een brief is bij zijn familie toegekomen, waarin hij om vergiffenis smeekte en aankondigde dat hij zelfmoord plegen zou.

Men vraagt zich af indien Eloy niet eerder door zinneloosheid dan door slechtheid heeft gehandeld.

Marcinelle. — *Levend verbrand.* — Een verschrikkelijk ongeluk heeft te Marcinelle eene familie in rouw en treurnis gedompeld. In de Nalinnestraat wonen de echtelingen Knopps. Zondagmorgend, terwijl de echtgenoot naar de mis was en zijne vrouw inkoopen deed, bleef hun zoontje, de 6-jarige Marcel, alleen thuis. Zooals kinderen gewoonlijk doen wanneer ze er de gelegenheid toe hebben, vermaakte zich de kleine met stukjes hout te doen ontvlammen. Opeens zetten de vlammen zich op zijne kleederen over, zoodat in een omzien het jongentje van vuur was omringd.

De moeder, terug gekomen, verloor op het zicht van dit ijzingwekkend schouwspel en bij 't hooren der schrikkelijke kreten die haar kind slaakte, haar zinnen ; door middel van haar rokken trachtte zij de vlammen te dooven wat haar echter niet gelukte ; ten slotte moest zij de vlammen dooven die haar eigen kleederen hadden aangetast. Twee dokters, in allerijl bijgeroepen, stelden het overlijden van het kind vast en verpleegden de arme moeder die zelf ernstig aan handen en armen verbrand was. Zeer te begrijpen was de echtgenoot bij zijn thuiskeeren de prooi van felle smart.

Limburg

St-Truiden. — *Valschmunters.* — In en rond St-Truiden werden bestendig valsche geldstukken van 25 eentiem uitgegeven, zonder dat de politie er in gelukte de hand op de valschmunters te leggen.

Eindelijk zijn ze gesnapt. Huiszoekingen deden de noodige toestellen, vormen en perzen ontdekken. De aangehouden boosdoeners, allen lieden die weinig vertrouwen inboezemen, zijn te Hasselt opgesloten.

Hakendover. — *Bijna versteven.* — De landbouwer Henri B., van Hakendover, bewoont alleen een huisje langs den grooten steenweg. Men vond des morgens den sukkelaar bijna vervroren. Gelukkig kon men hem, na lange, aanhoudende zorgen, terug opwekken.

Zijn toestand nog steeds onrust barende werd het slachtoffer ter verpleging overgebracht bij bloedverwanten te Neerhespen.

HET BROOD

Le Bien Public verneemt dat, naar aanleiding van de vele fraudes die dezer dagen in verscheidene bakkerijen werden vastgesteld, het Voedingskomiteit een plan zou beramen om zelf de broodfabrikatie te ondernemen, in de groote mekanieke bakkerijen, met een personeel door het Komiteit gerekruteerd en gekontrolleerd.

De bakkerijen, zoowel cooperatieven als bijzonderen, zouden als dusdanig slechts nog als organisme dienen tusschen de fabrikatie en het verbruik.

Le Bien Public geeft hierover zijn oordeel en zegt :

Indien misbruiken werden gepleegd op tamelijk groote schaal, is het omdat de kontrool der toezieners op een gegeven oogenblik wat verslapt is. Bij gebrek aan een voortdurende kontrool, zouden dezelfde misbruiken in de fabrikatie in regie zich kunnen voordoen. Om een einde te stellen aan de sofisticatie zijn er, volgens B. P. twee middels : 1° alle dagen stalen doen onderzoeken van alle bakkerijen of van eenige door het lot aangeduid ; 2° aan alle families naar verkiezen toe te staan hun rantsoen te nemen onder vorm van meel of van brood.

Le Bien Public vreest dat door het vervaardigen van het brood onder leiding van het voedingskomiteit, de weg voor later zou geopend worden voor het stelsel der communistische regieën « het droombeeld van zekere ideologen. »

Het ongeluk hiervan is, dat deze ideologen zich niet licht laten afbrengen van hun doel door het slechte resultaat hunner proefnemingen. Ze gaan voort en hernieuwen hunne proefnemingen, trots alles, en het is het publiek dat er de kosten van betaalt.

Le Bien Public komt dan op voor het lot der bijzondere bakkers, dat reeds niet te rooskleurig is en waarmee de « Leviathan's der bakkerij » zich bitter weinig schijnen te bekommeren.

Indien er onder de bakkers weinig gewetensvolle producenten zijn, dan is het een reden om deze streng na te gaan, ze te straffen bij gelegenheid, maar het is geen reden om een algemeene bestrafling toe te passen.

STADSNIEUWS

Melding. — Dinsdag 20 Febr., letter **D**, nr 3001 tot 4000. — Woensdag 21 Febr. letter **V**, nr 1001 tot 2000.

De meldingsuren zijn : 's voormiddags, van 8 tot 12 uur, 's namiddags van 2 tot 6 uur.

De nieuwe meldingsplichtigen (mannen van 1872 tot en met 1880) :

Dinsdag 20 Februari, Gentbrugge, letter **L** tot **S**, *'s voormiddags* van 8 tot 12 uur ; *'s namiddags*, letter **T** tot **Z**, van 2 tot 7 uur.

Woensdag 21 Febr., St-Amandsberg, letter **A** tot **D**, *'s voormiddags* van 8 tot 12 uur ; *'s namiddags*, letter **E** tot **K**, van 2 tot 7 uur.

Stedelijke winkel Nr 1, Sint Agneetestraat, open van 9 tot 1 en van 3 tot 7 uren. Verdeeling der gerantseerde artikelen : kristaalsuiker aan fr. 2,20 den kg., 500 grammen per persoon de eerste veertien dagen ; meelsuiker aan fr. 2,60 den kgr., 250 grammen per persoon en 250 grammen kristaalsuiker de tweede veertien dagen ; suikerij aan fr. 0,68 den kgr., 250 grammen per persoon en per maand.

Dinsdag 20 Febr., verkoop voor de 6e wijk.

Woensdag 21 Febr., verkoop voor de 7e wijk.

N. B. — Er wordt aan het publiek herinnerd, dat er geene toelating meer zal gegeven worden om te koopen op andere dagen dan die welke voor iedereen wijk aangeduid zijn.

De waschpoeder wordt binnen kort verwacht, en van zoohaast hij toegekomen is, zal hij verkocht worden.

Stedelijke aardappeldienst. — Daar de hoeveelheid aardappelen ter beschikking der stad niet aanzienlijk genoeg is, worden nu slechts de volgende wijken op de volgende dagen besteld :

Dinsdag 20 Februari, 1e, 2e en 3e wijken.

Woensdag 21 Februari, 4e, 5e wijken en Ledeberg.

Het rantsoen is 1/2 kilo per persoon. De inkoopprijs voor de winkeliers is 11,50 fr. per 100 kilos. ; de verkoopprijs is 27 centiemen de 2 kilos ; de winkelier stempelt de aardappelkaart deel A, in het vierkantje N° 14.

De bureelen zijn alleenlijk open, 's morgens van 8 1/2 tot 12 uur.

Stedelijke verkoop van brandstof. — Verkoop van brandstof op *Woensdag 21 Februari*, van 2 tot 6 uur namiddag :

Gasgesticht (ingang Elsstraat) : 6e wijk, van 21,401 tot 22,400.

Fabriek « Casier » (ingang Dok) : 3e wijk, van 7,701 tot 9.350.

Papierfabriek der Schelde (ingang Fabriekstraat), Gentbrugge : St-Amandsberg, van 54,101 tot 54,500.

Stedelijke verkoop van brandstof, op *Donderdag 22 Februari*, van 2 tot 6 uur namiddag :

Gasgesticht (ingang Elsstraat) : 10e wijk, van 40,801 tot 41,800.

Fabriek « Casier » (ingang Dok) : 1e wijk, van 1 tot 1500. — 2e wijk van 3,001 tot 5,350.

Fabriek « Vanderhaeghen » (ingang Terplaetenkaai) : 11e wijk, van 44,701 tot 45,700. — 4e wijk. van 12,501 tot 14,700.

Papierfabriek der Schelde (ingang Fabriekstraat), Gentbrugge : Gentbrugge, van 50,851 tot 51,500.

Enkel de hierboven aangeduide nummers worden dien dag besteld. De afhalers voorzien zich van de noodige zakken en moeten zooveel roosklеurige gezinskaarten van het Stedelijk Magazijn medebrengen als zij zakken brandstof wenschen te koopen.

Het is verboden zijn deel aan derde personen af te staan. — Verzoek met gepast geld te betalen.

De stedelijke regiën. — Gas, water, electrieiteit hebben sedert heden de zomeruren aangenomen. De bureelen zijn voor het publiek geopend van 8 tot 12 1/2 en van 2 1/2 tot 6 uur. De Kas wordt gesloten om 4 uur.

Ziek geworden. — Gisteren namiddag om 2 uren is mevrouw Hooreman, wonende Dwarsstraat 9, op de Graaf van Vlaanderenplaats schielijk ziek geworden, en is door de politie moeten naar huis gebracht worden.

In het Park. — *De planting van aardappelen.* — Men weet dat de Gemeenteraad verleden week besloten heeft aardappelen te doen planten in het Park. De gronden zullen bewerkt worden door den beplantingsdienst, onder het bestuur van M. De Wilde, en uitgebaat ten voordeele van de algemeenheid ; zij zullen dus niet gegeven worden aan werklieden, beschermd door het Comiteit der Werkmanshovingen, oud Comiteit van het Hoekje Gronds.

Schielijk overleden. — De genaamde De Wilde Marie, geboren te Gynghem 5-12-1861, tijdelijk gescheiden van Senranié Jan, wonende Roode Koningstraat, 22, is den 18e dezer rond 10 1/2 uren 's morgens, in de Roode Koningstraat schielijk overleden. De geneesheer De Keghel stelt de dood vast aan eene hartziekte. Haar lijk is naar het doodenhuis der Bijloke overgebracht geworden.

Verzoek. — De bloedverwanten van Lecocq, Polydoor, 52 jaar, wonende Nieuwland, 59, die den 18e dezer ten zijnent doodgevonden is, zijn verzocht zich op het politiebureel der 8e wijk, Meulestedesteenweg, 2, kenbaar te maken.

Voor de slachtoffers van den vliegeraanval. — Het « Werk voor Hulp aan getroffenen door den oorlog » richt, ten voordeele der ongelukkige slachtoffers van den vliegeraanval, op 27 Feb. e. k., een liefdadigheidsfeest in, in den Nederlandschen schouwburg. De avondstond vangt aan om 6 uur. Men kan zich voorzien van kaarten bij de gezusters Roels, Borluutstraat. 5, en : te beginnen van 25 dezer aan het locatiebureel van den schouwburg.

Vlaamsch Leven. — *Inhoud van nr 20 :* Eene barrikade, door de Franschen opgeworpen in een boschweg op het front der Vogezen (plaat); Hoe staat het met den oorlog ? (Wekelijksche kronijk XIX), met 5 platen ; Schilder Alfred Van Neste, door George P. M. Roose, met 5 platen; Rond Antwerpens hoogen Toren, door Karel Angermille (1e vervolg) met 9 platen ; Keppeleë ! 'n Antwerpsch straatbeeld bij wintertijd, door Piet Vingerhoets.

Stemmen uit Göttingen (blik in het wetenschappelijk, letterkundig en artistiek leven onzer Vlaamsche krijgsgevangenen in het kamp van Göttingen), door A.-M. Vermuulen, met 6 platen, (vervolg en slot); Gedichten van de Vlaamsche krijgsgevangenen Pieter Mertens, Marcel Breyne en Ivo Van Daele; Kunst en Leven; Tooneelkronijk: te Brussel en te Antwerpen; Boekennieuws; Vermakelijkheden; Brieventbus; Lachkruid.

Ambtelijke Berichten

Duitsche berichten

Berlijn, 18 Februari.

Westelijk gevechtsterrein

Legergroep van Kroonprins Rupprecht van Beieren :

Na levendige vuurvoorbereiding, beproefden sterke Engelsche afdeelingen, ten Noorden van Armentières en ten Zuidwesten van Rijsel, evenals ten Noorden van het kanaal van La Bassée en bij Ransart in onze loopgraven binnen te dringen. Zij werden deels in gevechten op dichten afstand waarbij gevangenen in onze handen bleven, deels door vuur afgeslagen. Na het mislukken van een aanval, ten Zuidwesten van Miraumont op 16 dezer 's avonds, versterkte de vijand heel den nacht door zijne artilleriebedrijvigheid en viel 's morgens op de beide oevers van de Ancre aan.

In het wisselvallige gevecht, dat heel den dag duurde, maakten wij 130 gevangenen, vermeesterden 5 machinegeweren en gaven dan onze voorste trechterstellingen aan den vijand prijs.

Ten Z. van Pys werd een hevige Engelsche aanval teruggeslagen. Wij handhaven onze stellingen. Aan de Oise, bij Treslincourt, bracht een aanval ons 14 gevangenen op.

Legergroep van den Duitschen kroonprins : In Champagne lagen onze nieuwe stellingen ten Z. van Ripont, op den Westelijken oever van de Maas onze loopgraven in het Priesterbosch onder levendig geschut- en mijnwerpersvuur. Aanvallen konden in ons vernielingsvuur niet ten uitvoer worden gebracht. In den nacht op den 17n wierp een onzer luchtschepen rijkelijk bommen op de stad en de haven Boulogne s/Mer.

Russisch en Roemeensch gevechtsterrein

Legerg. van Gen. Veldm. Prins Leopold van Beieren :

Aan de Lawkessa, ten Z.-W. van Dunaburg, braken aanvalstroepen in de Russische linies en voerden ongeveer 50 gevangenen mede.

Legergroep van den luitenant-generaal aartshertog Jozef :

In de bergen ten N. van het Oitoz-dal staakten de Russen hunne aanvallen, nadat hun eerste aanvalsgolvingen in ons geweervuur waren teruggestroomd.

Legergroep van generaal-veldmaarschalk von Mackensen :

Niets nieuws.

Balkan gevechtsterrein

Ten N. van het Doiran-meer werd een Engelsche afdeeling die tegen onze posten opereerde door artillerievuur verdreven.

Oostenrijk-Hongaarsche berichten

Weenen, 18 Februari.

Oostelijk gevechtsterrein

De gevechten ten Noorden von den Oitoz pas die gisteren werden gemeld zijn rond den namiddag verflauwd. De vijand werd overal teruggeslagen, Aan het front ten N. der Karpathen meermaals sterke verkenners bedrijvigheid.

Italiaansch- en Zuid-Oostelijk gevechtsterrein

Overanderd.

Bulgaarsche berichten

Sofia, 17 Februari.

Macedonisch gevechtsterrein

In de Cernabocht tamelijk levendig geschutvuur. Op het overige front zwakke bedrijvigheid van geschut. Patroeljeschermutselingen op den linker oever van den Vardar en in de vlakte van Serres. Bedrijvigheid van vliegers in den omtrek van Bitolia, in het Vardar dal en aan de beneden Stroema.

Egaeisch gevechtsterrein

In de golf van Kawalla beschoot een vijandelijk schip vruchteloos Tscherpandi en Tchiflik ten oosten van Kawalla.

Roemeensch gevechtsterrein

Ten oosten van Tulcea beschoot onzeartillerie een vijandelijk monitor.

Turksche berichten

Konstantinopel, 16 Februari.

Turksche gevechtsterreinen

In den nacht voor den 15n Februari en in den morgen van dien dag werd onze stelling ten Zuiden van den Tigris hevig door de vijandelijke artillerie beschoten. Later volgde een aanval van den vijand tegen onzen rechtervleugel, die afgeslagen werd. Om noodelooze verliezen te vermijden, is een deel van onze stelling volgens bevel ontruimd.

Op het Perzische front is ten Noord-oosten van Hamadan een aanval des vijands afgeslagen. Ten Noord-oosten van Bidjar is een escadron vijandelijke cavalerie vertrooid. Verders niets van belang.

Konstantinopel, 17 Febr. — Aan het Kaukasische front heeft de vijand met sterke verkenningscolonnes aanvallen gedaan op drie verschillende punten van een onzer sectoren aan den linkervleugel. Ons vuur heeft een dier aanvallen teruggeworpen.

Bij den tweeden wist de vijand aanvankelijk in de stelling van onzen post door te dringen, maar later heeft een terstond door ons uitgevoerden tegenaanval hem geheel verdreven. Aldus hernamen wij geheel de Turksche stelling. Bij een derde aanval deden wij den vijand in een hinderlaag vallen. Wij namen een aantal Russen gevangen en doodden vele anderen.

Aan de andere fronten niets van beteekenis.

Fransch bericht

Parijs,, 17 Febr. — In Champagne langs beide kanten geschutbedrijvigheid in den sektor van Maison de Champagne. In de streek van Eparges mislukte een Duitsche overval onder het vuur der Franschen. Op 't einde van den dag is gisteren in Argonnen na een vinnige beschieting een Fransch detachement binnen het vooruitspringend gedeelte van Amertviller gedrongen, heeft het volkomen dooreengeworpen en tevens vastgesteld dat de Duitschers gevoelige verliezen hadden geleden. De Franschen namen gevangenen,

Engelsch bericht

Londen, 17 Febr. — Aan beide oevers van de Ancre zijn geslaagde operaties gedaan. De vijandelijke stellingen tegenover Miraumont zijn genomen over een front van ongeveer anderhalve mijl en ter diepte van een kilometer. Wij vermeesterden bovendien een belangrijke vijandelijke stelling ten noorden van Baillescourt. De vijand leed zware verliezen.

Geslaagde overvallen geschiedden bij Nieuw-Capelle en Ploegsteert. Veel Duitschers sneuvelden.

Russische berichten

Petersburg, 17 Februari.

Russisch-Turksch gevechtsterrein

Hevige sneeuwjacht heerscht op het front.

Russisch gevechtsterrein

Vuurwisseling en verkenningstochten.

In de Karpathen sneeuwjacht.

Roemeensch gevechtsterrein

Vuurwisseling en schermutselingen tusschen voorposten.

Italiaansch bericht

Rome, 17 Februari.

In het dal van de Adige scherper werkzaamheid van het geschut. De onze deed branden ontstaan in de vijandelijke linies op de Zugna.

Schermutselingen met goeden afloop voor ons worden gemeld bij den Col Laoscuro (Camonica-dal), ten Z.-W. van Duone (Chiesedal), benoorden Lachi (Zaraporionabeek), in den omtrek van Seurelle (Masobeck), op de Noordelijke hellingen van den Col Brioon (Travignolodal en in boven Degano.

Aan het Julische front het gewone geschutvuur. Het station Santa Lacia werd door projectielen van ons geraakt.

Rechterlijke Kronijk

Beroepshof van Gent

Valsche briefjes van 20 frank. — Verdurme Leo, arbeider te Gent, die voor het maken van valsche briefjes van 20 fr. der stad Gent en voor dergelijke briefjes uitgegeven te hebben, werd door de rechtbank van Gent verwezen tot 5 jaar gevang en 100 frank boet ; voor hetzelfde feit kreeg Onghenae Frans, beestenkoopman te Lokeren, 3 jaar gevang en 100 frank boete. Het Hof heeft de uitgesprokene straffen behouden.

Burgerlijke stand

Geboorten van 17 en 18 Februari. — Raymond Van den Broele, Leikaai, 35 ; Robert Van den Kerchove, Meulestedestedesteenweg, 275 ; Joris Bovendaerde, Berouwstr., 238 ; Maria D'hondt, Nijverheidslaan, 287 ; Albert Vanderwerve, Schildstraat, 5 ; Georgetta Van Kerckhove, Kazenmattenstraat, 30. — 1 onw.

Overlijden, van 16 Februari. — Charlotta De Rudder, 31 jaar, echtg. D'hondt, Abrikoosstraat, 69 ; Clementia Roeck, 86 jaar, wed. Marto, St-Antoniuskaai, 19 ; Petronille Adelof. 81 jaar, wed. Priem, St-Antoniuskaai, 19 ; Coleta Coene, 71 jaar, wed. Tily, St-Antoniuskaai, 19 ; Leopold De Rudder, 79 j.. boodschapper, Provenierstr., 9 ; Karel Chevalier, 64 j., reiziger, Lousberglaan, 71 ; Petrus Lejeune, 36 j., z. b., Dave ; Clara Vereecken, 34 j., echtg. Van Quekelberge, Sanderusstra t, 14 ; Maria Van Ham, 74 j., wed. Steyaert, Kraanlei, 99; Maria De Clercq, 59 j , echtg. De Wilde, Nijverheidslaan, 186 ; Virginia Daele, 77 jaar, wed. Vergauwen, Maïsstraat, 113.

Overlijden van 17 Februari. — Coralie Vanden Kerckhove. 86 jaar, Smisstraat, 36 ; Marie Vande Sompel, 77 j., wed. Bracke, Snellaertstraat, 30 ; Eugenie Leutenez, 37 jaar, echtg. Van Meulecom, Lange Crevelstraat, 9 ; Maria Van Meenen, 35 j., echtg. Lapiune, N. Kerkstraat, 16; Adela Van der Haegen, 71 j., Sint Antoniuskaai, 19 ; Coleta Cocquyt, 78 j., wed. Bogaert, Lammerstraat, 11 ; Maria Backaert, 77 j., echt. Cambien, St-Lievenstraat, 178.

Huwelijk van den 17 Februari. — Oscar De Smet, handelsvertegenwoordiger, te St-Amandsberg, met Valentine Martens, zonder beroep, Brugsensteenweg, 1.

Huwelijksafkondigingen van 18 Februari. — Florimond Van Peteghem, koetsier, Desmetstraat, 64, en Eugenie Blockeel, dienstmeid, Karperstraat, 158.

Adolf De Poorter, rijtuigstoffeerder, Klein Hospitaalstraat, 9, en Maria Laute, fab., id.

Florens Mesuere, garnisseerder, Vlasstraat, 6, en Martha Synaeve, fabriekw., Begijnhofiaan, 5.

Isidoor Verween, dokwerker, Gent, en Adolphina Dubois, werkvrouw, Oostacker.

Remi Willems, werkman, De Pinte, en Maria Bechaute, dienstmeid, id.

Cyriel Deconinck, dienstknecht, Gent, en Anna Vermeersch, dienstmeid, Wannegem-Lede.

Richard Van Vooren, fabriekw., Gent, en Clementine Nots, id., St-Amandsberg.

Frans Boumans, schipper, Antwerpen, en Helena Fernaille, schipperin, Antoing.

Emiel Van Bignoot, spinner, Rabotlaan, 103, en Estelle Van Lokeren, kleermaakster, Torekenstraat, 38.

Frans Van Messem, schipper, Peronne-bij-Antoing, en Victoria Verschueren, schipperin, Willebroeck,

Edmond De Ley, loodgieter, Bellevuestraat, 37, en Palmyre De Vilder, fab., Gasmeterlaan, 69.

Albert De Wilde, handelaar, Leikaai, 5, en Maria Robert, z. ber., id.

Jooris Pletsier, kleersnijder, St-Lievenstraat, 137, en Angèle Bauwens, handelaarster, id. 139.

Gustaaf Tomme, paswerker, Waaistraat, 12, en Irma Verniers, spinster, id.

Maurice Marchand, mekaniekmaker, Gendbrugge, en Alice Van Assche, z. b., Bleekersdijk, 41.

Feesten en Vermakelijkheden

Van Dinsdag 20 Februari

Pathé. — Om 2 uur 's avonds, Kinema vertooning.

Carillon. — Om 8 uur 's avonds, Kinema vertooning.

Oud Gend. — Van af 4 u., 's namiddags, bestendig Kinema Concert.

Modern, Statieplaats. — Van af 4 ure 's namiddags, Kinema-Concert.

Leeszalen en Boekerijen

Leeszaal van den Vlaamschen Volksbond, lokaal Kortrijksche steenweg, 296/2, alle dagen van 5 tot 11 uur.

Leeszaal der Athenea, Baudeloostraat. — Open alle weekdagen van 10 tot 2 uur en van 4 tot 8 uur. Zon- en Feestdagen gesloten.

Leeszaal der Hoogeschool, Ottogracht. — Open alle weekdagen van 10 tot 2 uur en van 4 tot 8 uur. Zon- en Feestdagen gesloten.

Bibliotheek der Nijverheidsschool, Lindelei. — Toegankelijk den Zondag van 9 tot 12 uur 's morgens. Alle weekdagen van 6 tot 8 u. 's avonds.

Katholieke bibliotheek, lokaal Onderbergen, zi. — Alle dagen van 10 tot 1 uur 's morgens en van 3 tot 5 uur 's namiddags. 's Zondags van 11 tot 1 uur 's voormiddags.

Davidsfonds, lokaal Middenbureel Baudeloostraat. — Open van 10 1/2 tot 12 uur 's morgens en van 5 1/2 tot 7 uur 's avonds.

Laatste Berichten

Duitsche ambtelijke berichten

van 19 Februari

Westelijk gevechtsterrein

Op de meeste plaatsen van het front heerschte een dichte nevel die de bedrijvigheid van het geschut en der mijnen beperkte en die slechts verkennerstochten toeliet.

Talrijke vijandelijke ondernemingen liepen te pletter tegen de waakzaamheid onzer bezettingen der loopgraven. Onze verkenners konden verscheidene gevangenen binnenbrengen.

Oostelijk gevechtsterrein

Niets nieuws.

Macedonisch gevechtsterrein

Schermutselingen van voorposten en plaatselijk geschutvuur. Twee vijandelijke vliegers werden neergeschoten.

Fransch bericht

Parijs, 18 Febr. — Officieel. — Tijdens den nacht patroeljeontmoetingen op verscheidene punten van het front, voornamelijk in de sektors van Troyon, de Chambrettes, en ten Noord-Westen van Badonvillers. In het Priesterbosch is een Fransch detachement in de Duitsche loopgraven gedrongen en heeft er de vijandelijke versperringen en werken vernield. Van de andere frontdeclen niets te melden

MENGELWERK van de « Nieuwe Gazet van Gent » 4

GESCHIEDENIS
VAN

Graaf Hugo van Craenhove

door

Hendrik CONSCIENCE

« Nu was ik een arme wees, van alles ontbloot en nog te jong om in den oorlog mijn bestaan te zoeken. Het vaderlijk slot lag omverre, — en toch, al ware het niet beschadigd geweest, wat had mij dit kunnen helpen, aangezien het geheel en al aan de wisselaars toebehoorde? Ik was dus zonder erfdeel, zonder ouders en zonder maagschap. Een enkel middel bleef mij over: ik kon mij als hofjonker bij den eenen of anderen Landheer doen aannemen en alzoo eenen staat bekomen, die mijnen jaren en mijnen adel voegde.

« In afwachting dat ik hierin gelukken mocht, verbleef ik in eene boerenwoning bij den edelmoedigen laat, die mij met levensgevaar uit de vlammen gered had. Den tienden dag kwam een ridder, die in bedevaart naar Onze-Lieve-Vrouw van Halle geweest was, voorbij de nog rookende puinen van het slot. Hij beklaagde onze rampen zeer en zeide, dat hij weleer een vriend mijns vaders was; en inderdaad hij scheen een krijgsman te zijn, want er lag over zijn voorhoofd een lang en diep lidteeken, als van eenen degenslag. Ik werd hem aangeboden als het eenig overblijfsel van het burggrafelijk Huis van Reedale. Mijne roodgeweende oogen en mijn droef gelaat deden indruk op zijn gemoed; hij nam mij mede als hofjonker, belovende aan de goede lieden, die mij gered en geherbergd hadden, dat hij mij zijn leven lang als een eigen kind zou behandelen.

« Onbegrijpelijk was voor mij de handelwijs des ridders: hij bleef den eersten dag tien uren zonder spreken, liet den toom van zijn paard achteloos hangen en helde zelf altijd met het hoofd voorover als een slaperig mensch. Zijne oogen, die hij zeer zelden tot mij richtte, waren half onder zijne zware wenkbrauwen weggezonken en schenen mij zonder leven, gelijk bewasemd glas. Wel dikwijls daalde er vrees en benauwdheid in mijn hart, ik droomde meer dan eens van schrikkelijke dingen; maar de taal des ridders, wanneer ik die hooren mocht, was zoo zoet en zoo treurig, dat er mij ten laatste meer medelijden dan angst overbleef.

« Na twee dagen reizens gingen wij de stad Antwerpen voorbij en stonden een uur later voor de brug van een ontzaglijk slot, dat met vier zware torens en hooge vestingmuren omgeven was. Niet zoohaast had de waker boven de poort ons bemerkt, of het geschal van eenen jachthoorn deed het omstaande geboomte dreunen; de stormegge ging omhoog, de valbrug daalde neder en de poort krijschte op hare hengsels. Een aantal dienaren en wapenknechten, even stilzwijgend en misschien nog geheimzinniger, ontvingen mijnen beschermer met diepen eerbied, en ik begreep al spoedig aan zijne gebiedende taal, dat dit slot zijne woning was.

« Ternauwernood had ik een stuk gegeten, of graaf Arnold van Craenhove, — dit was de naam van mijnen voedsterheer, — beval aan eenen ouden dienaar, dat hij twee paarden zou zadelen en met mij naar Antwerpen rijden, om mij in zijne kleuren te doen kleeden. Wij bleven vijf dagen in de stad, als wanneer ik al mijn dienstgewaad verkreeg. — O, wat was ik schoon, Aalbrecht! Ik was gekleed halflijfs: de rechterhelft in hemelsblauwe zijde, de linkerhelft in rozekleur; op mijn hoofd zwierde eene roosvervige veder, boven een bruinfluweelen mutsken; rondom mijn hals hing eene zilveren keten en aan deze, op mijne borst, een kleine jachthoorn van hetzelfde metaal. — O, ik was zoo schoon en zoo verheugd, dat men mij met geweld van voor een grooten, stalen spiegel moest wegrukken, en met de berooving van den jachthoorn moest bedreigen, om mij het onophoudend blazen te beletten. Den zesden dag keerden wij weder naar den Lantaarnenhof, welks naam mij door den ouden dienaar was bekend gemaakt.

« Bij onze aankomst werd ik in de tegenwoordigheid van graaf Arnold van Craenhove gebracht. Zeer voldaan scheen hij over mijn gewaad en over mijne trotsche houding; doch, wat ik reeds gedurende onze reize bemerkt had, deed mij nu weder in bedenking vervallen. Zijne stem was dof en treurig, zijn glimlach bedwongen en pijnlijk; ja, wanneer ik uit dankbaarheid zijne vermagerde hand kuste, liet hij mij begaan en bleef ongevoelig voor de bewijzen mijner liefde tot hem.

(Wordt voortgezet)

GRONDLEENING

Voortaan zullen van af 1000 tot 100.000 frank en meer seffens geleend worden op Landen, Gronden en Huizen, in Belgie gelegen (Hypotheken 4 1/2 u 5 %). Alsook voor het **bouwen** en **koopen** van eigendommen en het **aflossen** van oude leeningen. Groot gemak van terugstortingen, 't zij na een termijn van **10 jaren** of met jaarlijksche afkortingen op **30 jaren**. Men koopt Landen, Huizen en Gronden, en gelast zich met het plaatsen van **kapitalen** aan de grootste intresten. Geene kosten op voornand. Zich te wenden van 9 tot 12 u. ook per brief tot den heer

MINNAERT, IJskelderstraat, 19, GENT (Rabot-Tram 1) 531

Kleine aankondigingen

VRAAG

VRAAGT aan uwen winkelier de **Oorlogskoffie** « HET SCHILD » Lekker - Geurig - Goedkoop Gezond. (28

Men vraagt DEFTIGE Heeren in pensioen. Zeer goede burgerskeuken, met of zonder ontbijt. Zeer voordeelige prijzen. (tegen de Zuidstatie). Schr. of adres vragen Agentschap RECORD, Baudeloostr., 19, Gent. (46

AANBOD

Men wenscht te koopen per occasie een of twee dameshoriogen. Lange Violettenstraat, 17 (B70

TE HUREN

BURGERSHUIS, Wolfstraat, 15. Voordeelige voorwaarden. Zich te bevragen Wolfstraat, 14. Gent (27

ZAAL BESCHIKBAAR voor FEESTEN, VERGADERINGEN, enz. Koninklijke Tapperij, Kammenstr. Gent. (24

Vraagt in uwen groothandel het onovertreffbare

ZEEPPOEDER

« America » ● « Wilson »

519

BESTE BRANDHOUT

altijd te bekomen, in 't groot en in 't klein, te Ledeberg, Molenstraat, 41, tegen Brusselschen Steenweg, van 9 tot 1 en van 2 1/2 tot 5 uur. 518

RHUM EN COGNAC

45, Gustaaf Callierlaan, 45

GENT

Extrakten voor het vervaardigen van Rhum en Cognac. Te verkrijgen in 't klein en in 't groot

Stalen worden op aanvraag verstrekt

Volksopbeuring's Lucifers

Vlamingen! Steunt Belgischen arbeid. Helpt uwe broeders in nood.

KOOPT

Volksopbeuring's Lucifers

29, PEPERSTRAAT, 29, GENT

Overal te verkrijgen 34

VERSCHENEN :

Nummer 4 - « AULA » - fr. 0.50

Bij gebrek aan GAZ, ELEKTRICITEIT of PETROOL is 't voordeeligst branden

BENZOL

Geeft zacht wit licht en brandt zonder reuk

VOLSTREKT GEEN GEVAAR 7

Nieuwe Hollandsche In- en Doorvoerhandel

(ED. GOOSSENS & Co)

Baudeloostraat, 17, Gent

(dichtbij de Vrijdagmarkt)

Levensmiddelen en Huishoudelijke Verbruiksartikelen

Malsche zeep, Harde zeep, Toiletzeep, Zeeppoeiers, Borstels, Lucifers, Kachelglans, Schoenkreem, Kaarsen, Nachtlichten, Vermicelli, Pudding-poeder : CARMEN, Koffie, Confituur, enz., enz.

Baudeloostraat, 17, Gent

Uitsluitend in 't groot

521 Goede en trouwe bediening

« GOEDENDAG » . . fr. 0.25

Feestnummer van « GOEDENDAG » . . » 1.25

« AULA » . . . . . » 0.50

Zijn te bekomen bij het Agentschap « RECORD », Baudeloostraat, 19

67

MELOR

DE BESTE

METAAL BOUGIE

door het Gemeentebestuur aangenomen, en gebruikt door de Pompiers van Gent, is de **eenige goede huisverlichting**

Verkrijgbaar in de goede handelshuizen

Fabriek : Kleine Doklaan, 13, Gent

◁ Men vraagt overal voortverkoopers ▷

530

Jeneververbeteraar

Deze verbeteraar geeft aan den genever van lagen graad den uitstekenden aroma en fijnen smaak terug van den echten graangenever die hij bij het versnijden verloren heeft.

Schrijven : H.V. Agentschap RECORD

Baudeloostraat, 19, Gent 42

PUDDING poeder CARMEN

Gevanilleerd

1 pakje = 1/2 liter

Oud en gunstig bekend merk !!

520

Hoe doen wij onze Verzendingen aan onze Krijgsgevangenen ?

DOOR BEMIDDELING VAN :

VOLKSOPBEURING

PEPERSTRAAT, 29 -- GENT

55

BORSTELS

van goede hoedanigheid, aan geheel voordeelige prijzen

In 't Groot — In 't Klein

A. L. CANNOODT

45 Antwerpschen steenweg 45

ST-AMANDSBERG-bij-GENT

510

Fabriek van Brillen en Pince-Nez

Engelsche en Amerikaansche. 200 modellen met allerbeste kristaal glazen. Juist gepast en verkocht met waarborg. Keus van Pracht-artiekels. Ook een deel brillen van af fr. 0.75.

Prijsvermindering voor voortverkoopers

Reparatiën en vernieuwen van glazen. Verrekijkers, Vergrootglazen, Barometers, Thermometers, Alkool- en Melkwegers, Passerdoozen, Teeken- en Landmetersgerief.

17, Lange Violettenstraat, Gent

B61

Comptoir Universel

Ham, 236 GENT

Verkrijgbaar : Beste Konfituur, Hollandsche zeepen en Zeeppoeders, Beste Appelazijn in vaten, Puddings-poeders, Allumetten en gekondenseerde Melk. **Alleenlijk in 't groot** (528

4 Franken

ONZE OORLOGSKOFFIE

aan 4 franken de kilo

□□ P. J. DE POURQUOY □□

Lange Violettenstraat, 58 □□ Gent

65B

Inkoop van oude gebitten

(TANDEN)

alsook :

GOUD, ZILVER en DIAMANT aan den hoogsten prijs

80, Brabantdam, 80 (tegen St-Annakerk)

523

Bougie STRALIGH